

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВ-СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Статистичний збірник

Ужгород 2014

ПЕРЕДМОВА

Статистичний збірник "Фінансовий стан підприємств-суб'єктів підприємницької діяльності Закарпатської області" містить інформацію про основні фінансово-економічні показники діяльності суб'єктів господарювання Закарпатської області у 2010–2013рр.

Збірник підготовлено за даними фінансової та статистичної звітності по колу підприємств та організацій, які відібрані органами державної статистики для статистичного спостереження, без урахування діяльності банків та бюджетних установ.

Наведена інформація базується на системі показників фінансової звітності за формами: №№1, 1-м, 1-мс "Баланс" (річна), №№2, 2-м, 2-мс "Звіт про фінансові результати" (річна).

У зв'язку зі змінами форм фінансової звітності №№1, 1-м, 1-мс "Баланс", №№2, 2-м, 2-мс "Звіт про фінансові результати", затвердженими наказами Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73 та від 08.02.2014 №48, внесено зміни до таблиць збірника, зокрема; Структура балансу підприємств, необоротні та оборотні активи, поточні зобов'язання підприємств за видами економічної діяльності у 2013р.

Окремо виділено інформацію щодо фінансового стану суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за 2010–2013рр.

Інформація за видами економічної діяльності, наведена згідно з Класифікацією видів економічної діяльності (ДК 009:2010), затвердженою наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 №457, яка гармонізована з Класифікацією видів економічної діяльності Європейського Союзу (NACE Rev.2-2006), та перерахована за розмірами підприємств відповідно до змін у Господарському кодексі України, внесених Законом України від 22.03.2012 №4618-VI стосовно нових критеріїв визначення розмірів підприємств.

Збірник містить дані про фінансові результати діяльності підприємств та організацій області, приділено увагу показникам рентабельності від операційної діяльності, активам, зобов'язанням і капіталу, що дає можливість користувачам визначити склад та структуру майна, оборотність оборотних засобів, наявність власного та запозиченого капіталу, зміну дебіторської та кредиторської заборгованості підприємств тощо.

В окремий розділ виділено "Розвиток промислового виробництва", наведена інформація базується на системі показників державної статистичної звітності за формами: №1П-НПП (річна) "Звіт про виробництво та реалізацію промислової продукції", №1-П (місячна) "Терміновий звіт про виробництво промислової продукції (товарів, послуг)

за видами", №1-інновація (річна) "Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства".

У розділі "Розвиток промислового виробництва" відображені дані про випуск найважливіших видів продукції, обсяг реалізованої промислової продукції, індекси обсягів виробництва в цілому по промисловості та за основними видами діяльності, експорт–імпорт промислової продукції, фактично освоєні обсяги інвестицій в основний капітал та прямі іноземні інвестиції, середньорічну кількість працівників та середньомісячну заробітну плату по основних видах економічної діяльності, інноваційну діяльність та інші показники.

У збірнику наведено порівняння окремих показників Закарпаття з іншими регіонами України. Дані наведені у динаміці за 2010–2013рр. за видами економічної діяльності, в розрізі міст та районів області.

З метою наглядності динаміки окремі дані проілюстровано графіками і діаграмами.

У збірнику вміщено короткі методологічні пояснення до наведених у ньому показників.

Мета статистичного збірника – довести до органів державного управління, спеціалістів та громадськості відомості про фінансовий стан підприємств та організацій області.

Видання підготовлено на замовлення споживачів на платній основі.

ЗМІСТ

Передмова	3
Скорочення	5
Умовні позначення	5
1. АКТИВИ, ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	9
1.1. Структура балансу підприємств за видами економічної діяльності у 2013 році ..	9
1.2. Структура балансу підприємств по містах та районах у 2013 році	12
1.3. Необоротні активи підприємств за видами економічної діяльності	15
1.4. Необоротні активи підприємств за видами економічної діяльності у 2013 році ..	21
1.5. Оборотні активи підприємств за видами економічної діяльності	25
1.6. Оборотні активи підприємств за видами економічної діяльності у 2013 році	31
1.7. Власний капітал підприємств за видами економічної діяльності	34
1.8. Поточні зобов'язання підприємств за видами економічної діяльності	40
1.9. Поточні зобов'язання підприємств за видами економічної діяльності у 2013 році	46
1.10. Дебіторська та кредиторська заборгованість підприємств за видами економічної діяльності	49
1.11. Розподіл дебіторської заборгованості за основними видами економічної діяльності у 2013 році	51
1.12. Розподіл кредиторської заборгованості за основними видами економічної діяльності у 2013 році	51
1.13. Дебіторська та кредиторська заборгованість підприємств по містах та районах	52
2. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМСТВ	54
2.1. Фінансові результати до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності	54
2.2. Фінансові результати до оподаткування підприємств по містах та районах	57
2.3. Динаміка прибутків та збитків до оподаткування по Закарпатській області	60
2.4. Динаміка чистого прибутку та збитку по областях Західного регіону у 2013 році	60
2.5. Чистий прибуток (збиток) підприємств за видами економічної діяльності	61
2.6. Чистий прибуток (збиток) підприємств по містах та районах	64
2.7. Формування чистого прибутку (збитку) підприємств за видами економічної діяльності	67
2.8. Формування чистого прибутку (збитку) підприємств по містах та районах	73
3. РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	79
3.1. Рентабельність операційної діяльності підприємств за видами економічної діяльності	79
3.2. Рентабельність операційної діяльності підприємств по містах та районах	82
3.3. Динаміка рівня операційної рентабельності суб'єктів господарювання Закарпатської області у порівнянні із загальнодержавним	85
3.4. Рівень операційної рентабельності суб'єктів господарювання Західного регіону у 2013 році	85

4. ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	86
4.1. Структура балансу підприємств за видами промислової діяльності у 2013 році .	86
4.2. Фінансові результати до оподаткування підприємств за видами промислової діяльності	89
4.3. Чистий прибуток (збиток) підприємств за видами промислової діяльності	92
4.4. Рентабельність операційної діяльності промислових підприємств	95
5. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ВЕЛИКИХ, СЕРЕДНІХ ТА МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ	98
5.1. Структура балансу підприємств за їх розмірами та видами економічної діяльності у 2013 році	98
5.2. Структура балансу підприємств за їх розмірами по містах та районах у 2013 році	104
5.3. Дебіторська та кредиторська заборгованість підприємств за їх розмірами та видами економічної діяльності у 2013 році	113
5.4. Дебіторська та кредиторська заборгованість підприємств за їх розмірами по містах та районах у 2013 році	115
5.5. Фінансові результати до оподаткування підприємств за їх розмірами та видами економічної діяльності у 2013 році	117
5.6. Фінансові результати до оподаткування підприємств за їх розмірами по містах та районах у 2013 році	119
5.7. Чистий прибуток (збиток) підприємств за їх розмірами та видами економічної діяльності у 2013 році	122
5.8. Чистий прибуток (збиток) підприємств за їх розмірами по містах та районах у 2013 році	125
5.9. Рентабельність операційної діяльності підприємств за їх розмірами та видами економічної діяльності у 2013 році	128
5.10. Рентабельність операційної діяльності підприємств за їх розмірами по містах та районах у 2013 році	130
6. ЗІСТАВЛЕННЯ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ	132
6.1. Структура балансу підприємств України за видами економічної діяльності у 2013 році	132
6.2. Фінансові результати до оподаткування підприємств України за видами економічної діяльності	135
6.3. Фінансові результати до оподаткування підприємств за регіонами України у 2013 році	137
6.4. Рентабельність операційної діяльності підприємств України за видами економічної діяльності	138
6.5. Рентабельність операційної діяльності підприємств за регіонами України у 2013 році	139
7. РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	140
7.1. Індекси обсягу промислової продукції за видами діяльності	141
7.2. Індекси промислової продукції за видами діяльності за 2013 рік	142
7.3. Обсяг реалізованої промислової продукції (товарів, послуг) за видами економічної діяльності	143
7.4. Порівняння індексів продукції промисловості підприємств Західного регіону із загальнодержавним у 2013 році	144
7.5. Індекси обсягу промислового виробництва за видами діяльності у 2013 році	144

7.6. Виробництво найважливіших видів промислової продукції	145
7.7. Кількість промислових підприємств, що займались інноваційною діяльністю	148
7.8. Інноваційна діяльність промислових підприємств	148
7.9. Групування обстежених промислових підприємств за джерелами фінансування інноваційних заходів	148
7.10. Розподіл обсягу фінансування інноваційної діяльності у промисловості	149
7.11. Розподіл загального обсягу інноваційних витрат у промисловості	150
7.12. Обсяг реалізованої інноваційної продукції за видами промислової діяльності	151
7.13. Обсяг реалізованої інноваційної продукції за видами промислової діяльності у 2013 році	152
7.14. Капітальні інвестиції за видами промислової діяльності	153
7.15. Індекси капітальних інвестицій за видами промислової діяльності	154
7.16. Прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) в область за видами промислової діяльності	155
7.17. Експорт-імпорт товарів за видами промислової діяльності	156
7.18. Середньооблікова кількість штатних працівників за видами промислової діяльності	157
7.19. Середньооблікова кількість штатних працівників за видами промислової діяльності та статтю	158
7.20. Середньомісячна заробітна плата працівників за видами промислової діяльності	159
7.21. Заробітна плата працівників в еквіваленті повної зайнятості за видами промислової діяльності у 2013 році	160
7.22. Розподіл працівників за розмірами нарахованої їм заробітної плати за видами промислової діяльності за грудень 2013 року	161
7.23. Заробітна плата за видами промислової діяльності у 2013 році	163
7.24. Структура фонду оплати праці штатних працівників за видами промислової діяльності у 2013 році	165
Визначення основних термінів і понять	166

ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ І ПОНЯТЬ

Підприємництво – це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

Відповідно до Господарського кодексу України в редакції від 22.03.2012 року.

Суб'єктами мікропідприємництва є:

– фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України;

– юридичні особи-суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Суб'єктами малого підприємництва є:

– фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України;

– юридичні особи-суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Суб'єктами великого підприємництва є юридичні особи-суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Суб'єктами середнього підприємництва є інші суб'єкти господарювання.

Активи – ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до отримання економічних вигод у майбутньому.

Виробництво промислової продукції показане по валовому випуску, тобто разом з продукцією, призначеною для подальшої переробки в межах одного підприємства.

Інформація щодо виробництва промислової продукції з 2011р. надана за Номенклатурою продукції промисловості (НПП), яка базується на Статистичній класифікації продукції за видами економічної діяльності Європейського Союзу (CPA, 2008) та Переліку продуктів для європейської статистики виробництва (PRODCOM 2012).

Власний капітал – частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Дебіторська заборгованість – заборгованість підприємству: покупців, замовників та інших дебіторів (у тому числі яка забезпечена векселями) за надані їм продукцію, товари, роботи або послуги; фінансових і податкових органів за податками, зборами та іншими платежами до бюджету; також заборгованість із сум нарахованих дивідендів, відсотків, роялті тощо, що підлягають надходженню; заборгованість пов'язаних сторін і з внутрішньовідомчих розрахунків; інша поточна дебіторська заборгованість. Показники дебіторської заборгованості у разі створення щодо неї резерву сумнівних боргів наводяться в балансі за чистою реалізаційною вартістю.

Зобов'язання – заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Експорт – митний режим, відповідно до якого товари вивозяться за межі митної території країни для вільного обігу без зобов'язання про їх повернення на цю територію та без встановлення умов їх використання за межами митної території країни.

Імпорт – митний режим, відповідно до якого товари ввозяться на митну територію країни для вільного обігу без обмеження строку їх перебування на цій території та можуть використовуватися без будь-яких митних обмежень.

Індекс промислової продукції розраховують відповідно до міжнародних стандартів. Базовою формулою для розрахунку є індекс фізичного обсягу Ласпейреса. Розрахунок базується на даних про динаміку виробництва за постійним набором товарів-представників та структурі валової доданої вартості за базисний рік. Індекс визначають без

урахування діяльності з розподілення газу, теплоенергії, води, оброблення відходів і брухту та видавничої діяльності.

Індекс до попереднього року визначають як співвідношення суми місячних індексів певного року до середньомісячного значення базисного року до відповідної суми попереднього року.

З 2013 року розрахунок індексів здійснюється за видами діяльності в секціях "B", "C", "D" (крім групи 35.3) відповідно до Класифікації видів економічної діяльності (ДК 009:2010). За базисний прийнято 2010 рік.

Розрахунок індексу здійснюється за видами діяльності за Класифікацією видів економічної діяльності (ДК 009:2005).

За тривалі періоди індекси промислової продукції обчислюють ланцюговим методом, тобто шляхом перемноження між собою індексів до попереднього року за необхідний період.

Капітальні інвестиції – інвестиції у придбання або виготовлення власними силами для власного використання матеріальних і нематеріальних активів.

До **інвестицій у матеріальні активи** належать інвестиції у землю, існуючі будівлі та споруди, нові будівлі, споруди, машини, устаткування та інвентар, транспортні засоби, довгострокові біологічні активи тваринництва та рослинництва, капітальний ремонт та інші необоротні матеріальні активи.

До **інвестицій в нематеріальні активи** належать обсяги інвестицій у придбання або створення власними силами програмного забезпечення, баз даних, прав користування природними ресурсами, майном, прав на комерційні позначення, на об'єкти промислової власності, авторських і суміжних прав.

Капітальні інвестиції обліковуються по підприємствах-юридичних особах за їх основним видом економічної діяльності та територією місцезнаходження (юридичною адресою).

Індекси обчислено за даними у порівнянних цінах, відповідно до Методики затвердженої наказом Державного комітету статистики України від 25.12.2009 року № 494.

Вартісні показники наведено у фактичних цінах відповідних років і використано для розрахунку показників структури.

Під **інновацією** розуміють введення у вживання будь-якого нового або значно вдосконаленого продукту (товару або послуги) або процесу, нового методу маркетингу або нового організаційного методу в діяльності підприємства, організації робочих місць або зовнішніх зв'язків.

Кількість штатних працівників охоплює осіб, які перебувають у трудових відносинах з підприємством та отримують заробітну плату крім

тимчасово відсутніх працівників, за якими зберігається місце роботи (знаходяться у відпустках по вагітності та пологах або у додатковій відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею віку, визначеного законодавством).

Показник середньооблікової кількості штатних працівників не враховує працюючих за цивільно-правовими договорами, обчислюється в середньому за період:

за місяць – шляхом підсумовування кількості працівників облікового складу за кожний календарний день місяця, тобто з 1 по 30 або 31 число, включаючи святкові (неробочі) і вихідні дні, і ділення одержаної суми на відповідне число календарних днів звітного місяця;

за рік – шляхом підсумовування середньооблікової кількості найманих працівників за всі місяці роботи, що минули у звітному році, та ділення одержаної суми на кількість місяців (тобто на 12).

При цьому зайнятий працівник враховується тільки один раз (за місцем основної роботи) незалежно від строку трудового договору та тривалості робочого часу.

Кредиторська заборгованість – заборгованість підприємства фізичним та юридичним особам: за матеріальні цінності, виконані роботи й отримані послуги (у т.ч., яка забезпечена вексями); з сум авансів, одержаних від інших осіб у рахунок наступних поставок продукції, виконання робіт (послуг); за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства; з позабюджетних платежів; також заборгованість підприємства з оплати праці, включаючи депоновану заробітну плату; заборгованість підприємства його учасникам (засновникам), пов'язана з розподілом прибутку (дивіденди тощо) і формуванням статутного капіталу; заборгованість пов'язаним сторонам і з внутрішньовідомчих розрахунків; інша заборгованість із поточних зобов'язань.

Оборотні активи – грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

Обсяг реалізованої продукції промисловості (товарів, послуг) визначається за ціною продажу відвантаженої за межі підприємства готової продукції (виконаних робіт, послуг), що зазначена в оформлених як підстава для розрахунку з покупцями (замовниками) документах (включаючи продукцію (товари, послуги) за бартерним контрактом), за виключенням непрямих податків (податку на додану вартість, акцизного збору тощо). Продукція (товари, послуги) вважається реалізованою після оформлення документів незалежно від надходження платежів за неї. Дані

щодо обсягів реалізації за видами промислової діяльності сформовано за функціональним принципом (по однорідних продуктах).

Основна діяльність – операції, пов'язані з виробництвом або реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства й забезпечують основну частку його доходу.

Операційна діяльність – основна діяльність підприємства, а також інші види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю.

Рівень рентабельності операційної діяльності розрахований як відношення фінансового результату від операційної діяльності до витрат операційної діяльності підприємств.

Рівень рентабельності усієї діяльності розрахований як відношення чистого прибутку (збитку) до всіх витрат діяльності підприємств.

Середньомісячна (за рік) заробітна плата працівників – у галузях економіки визначається діленням суми нарахованого фонду оплати праці за рік на середньорічну кількість працівників та 12 місяців.

Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток, збиток) визначається як алгебраїчна сума валового прибутку (збитку), іншого операційного доходу, адміністративних витрат, витрат на збут та інших операційних витрат.

Фінансовий результат до оподаткування (прибуток, збиток) визначається як алгебраїчна сума прибутку (збитку) від операційної діяльності, фінансових та інших доходів (прибутків), фінансових та інших витрат (збитків). Дані за 2010р. перераховано відповідно до методології показника "фінансовий результат до оподаткування (прибуток, збиток)", який запроваджено у 2011р. беручи до уваги наказ Міністерства фінансів України від 24.01.2011 № 25.

Чистий прибуток (збиток) розраховується як алгебраїчна сума прибутку (збитку) до оподаткування, податку на прибуток та прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування.